

ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA O VYUŽITÍ FINANČNÍHO DARU NADAČNÍHO FONDU VEOLIA

DODÁVKA PITNÉ VODY PRO ETIOPII REKONSTRUKCE VRTU VE VESNICI HANSHA, OKRES ALABA

1. ÚVOD

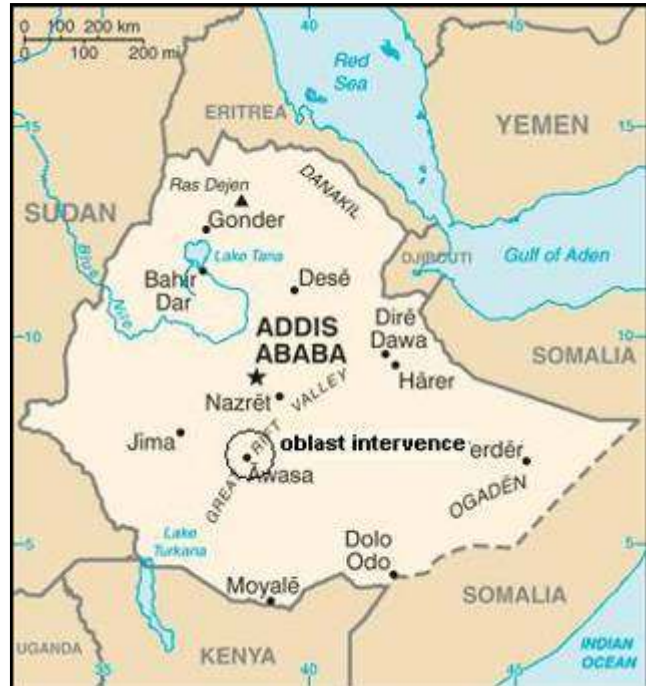
Popis situace

Přístup k nezávadným zdrojům pitné vody patří mezi základní lidské potřeby. Dostupnost zdrojů pitné vody je v Etiopii jedna z nejnižších na světě. Pouhých 43 % obyvatel má přístup k nezávadné vodě. Každoročně zemře na průjmová onemocnění způsobená špatnou vodou až 75 000 dětí. Podle průzkumu Světové zdravotnické organizace a UNICEF je v Etiopii mezi městskými oblastmi a venkovem velký rozdíl: zatímco 98 % obyvatel městských částí má přístup k nezávadné pitné vodě, na venkově toto číslo činí pouhých 26 % populace.

Nedostupnost nezávadné pitné vody je na venkově jedním z nejpalčivějších problémů dnešní Etiopie. Hlavním zdrojem pitné vody jsou povrchové vody typu nádrží a kaluží přirozeně i uměle vytvořených v krajině, potoků a řek. Jejich nestabilita a vysoké riziko znečištění dostupnost pitné vody ještě více snižuje.

Špatná kvalita vody a špatná hygiena jsou faktory, které se podílí nebo přímo způsobují řadu závažných onemocnění obyvatel. Jde především o průjmová onemocnění, infekce a parazitická onemocnění. Průjmová onemocnění jsou zvláště nebezpečná pro malé děti. Ze špatné vody a hygieny pochází v Etiopii až tři čtvrtiny dětských nemocí. Nedostatek vody ve školách a špatná hygiena se podílí na šíření nemocí mezi dětmi. Nemocnost a absence vody přispívá k vynechávání školní docházky.

Člověk v Tísni pracuje v okrese Alaba již 8 let a díky znalosti terénu je schopen pružně a efektivně reagovat na potřeby ohledně dostupnosti pitné vody. Dlouhodobá koncepce v součinnosti s místním vodohospodářským úřadem podporuje jak stavbu a rozšiřování vodovodních sítí tak i opravy starších a nefunkčních vrtů a rozvodů vody.

Popis lokality

Cílem naší pomoci je 278.000 obyvatel Alaba Special Woreda. Lidé žijící ve woredě jsou venkované, jejichž hlavním zdrojem obživy je zemědělství. Vzhledem ke své poloze ve Velké příkopové propadlině (Great Rift Valley) se voda nachází v hloubkách kolem 200 – 300 metrů a je často silně mineralizovaná (hladina fluoru dosahuje až 7 mg/l).

2. VYUŽITÍ FINANČNÍHO DARU

Prostředky na podporu zajištění zdrojů nezávadné pitné vody byly využity v návaznosti na širší, dlouhodobé aktivity Člověka v Tísni, které jsou v daných lokalitách vedeny v rámci projektu „Dlouhodobý přístup k vodě v okrese Alaba“ financovaném Českou rozvojovou agenturou. Realizační tým tak mohl využít zázemí kanceláře a týmu místních zaměstnanců, který

kontaktní osoba: Jan Faltus

tel. +420 226 200 470, e-mail: jan.faltus@clovekvtsni.cz
Člověk v tísni, o. p. s., Šafaříkova 24, 120 00 Praha 2

dlouhodobě působí v okrese Alaba a vynaložené prostředky tak mohly být bezezbytku využity pouze pro přímé aktivity, bez zatížení provozními náklady.

Hlubinné vrty jsou primárně spravovány na úrovni kebelí tzv. vodních komisí sestávající z vybraných obyvatel. Úkolem komise je zajišťovat běžný provoz zdroje a vybírat za vyčerpanou vodu peníze, ze kterých se nakupuje nafta do generátoru pohánějícího čerpadlo. Z těchto peněz by měla být také placena základní údržba, jako je například výměna rozbitých kohoutků. V případě větší poruchy komise sama není schopna dojednat nápravu a provedení opravy pak závisí na okresním nebo regionálním úřadu pro vodní zdroje. Provedení oprav však zpravidla dlouho trvá, podle složitosti řádově i několik měsíců a let.

Správa vodních zdrojů selhává v následujících oblastech:

1. Nedostatek prostředků k efektivní správě všech vrtů ve woredě – zejména technické vybavení (nářadí, náhradní díly a měřicí přístroje), chybějící dopravní prostředky (např. motorky) a finance, často chybí i manažerské dovednosti a administrativní vybavení.

2. Nedostatečné sdílení informací a schopnost řešit problémy – chybí průběžně aktualizovaný informační systém, v jakém stavu se konkrétní vrty právě nacházejí a efektivní způsob komunikace mezi kebelemi a woredou. Stává se, že i kvůli drobné technické závadě (jako např. vybitá baterie v generátoru) je vrt nefunkční několik týdnů i měsíců, protože se komunita není schopna dohodnout na nápravě. Woreda přitom o těchto problémech nemusí ani vědět.

3. Fungování vodních komisí není založeno na ekonomickém principu, nýbrž na předpokladu, že obyvatelé se o správu postarají víceméně sami, protože čistou vodu potřebují. Absence jednoduchého ekonomického principu je hlavním důvodem jejich selhávání. Lidé v Alaba Special Woreda jsou přitom zvyklí a ochotní za vodu platit částky, ze kterých lze hradit nejen provoz, ale i opravy vrtu

Oprava nefungujícího hlubinného vrtu

V první půli roku 2013 proběhla identifikace potřeb. V okrese Alaba se nachází 40 hlubinných vrtů a průměrně ¼ z nich je nefunkčních vzhledem ke své technické náročnosti. Vrt ve vsi Hanša byl vybrán proto, že poskytuje vodu pro další tři vesnice a je tedy spádovou oblastí pro necelých 7 000 obyvatel.

Oprava proběhla v létě 2013 a zahrnovala výměnu čerpadla, rozvodné skříně a připojení na elektrickou síť. Došlo k obnově veřejného odběrného místa, rekonstrukci žlabů pro skot a odvodňovacích systémů. Problém u této stavby byl mimo kapacitu woredy a byl konzultován a obnoven prostřednictvím strojího vybavení a expertů regionálního vodního úřadu. Jak bylo již řečeno, tento vrt slouží i dalším obcím v okolí, které nemají přístup k pitné vodě.

3. FOTOGRAFIE

1. instalace nového čerpadla

2. čerpací zkouška

3. Instalace rozvodné desky

4. Desinfekce akumulčního tanku

5. Zkouška veřejného odběrného místa

6. Vodní zdroj vesnice Hansha je veřejností hojně využíváný